

Roll No.

Total No. of Pages : 04

Total No. of Questions : 11

B.Voc. (Child Caregiver) / B.A.(JAMC) / BBA / BBA (SIM) / B.Com (Hons) / BCA / BHMCT / B.Sc. Hons. (Nutrition and Dietetics / Artificial Intelligence & Machine Learning / Bio Technology / Fashion Design / Graphics & Web Designing / Information Technology / Medical Lab Sciences / Operation Theatre Technology)/ BTTM / M.Com (Sem.-1,2)

HUMAN VALUES, DE-ADDICTION & TRAFFIC RULES

Subject Code : HVPE-101-18

M.Code : 75087

Date of Examination : 19-06-2023

Time : 3 Hrs.

Max. Marks : 60

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES :

1. SECTION-A is compulsory.
2. SECTION-B contains FIVE questions. Each question carry FOUR marks. Attempt All.
3. SECTION-C contains FIVE questions with internal choice. Each question carry SIX marks. Attempt All.

SECTION-A

(10 × 1 = 10)

1. Fill in the blanks. Write True/False :

- a. Animal order in nature contains..... and .....
प्रकृति में पशु आदेश में.....और ..... होता है।
कुदरत विंच पशु आदेश विंच ..... अते ..... हुंदा है।
- b. To be in a state of liking is .....
पसंद के हिसाब से एक अवस्था में होना.....है।
पसंद के हिसाब वलें ईक दसा विंच होना.....है।
- c. Physical facilities are necessary but ..... for humans.
भौतिक सुविधाओं मनुष्य के लिए आवश्यक है, लेकिन..... हैं।
भौतिक सुविधाओं मनुष्य के लिए आवश्यक है, लेकिन.....है।
- d. .... is a feeling of having more than required physical facilities.
.....आवश्यकता से अधिक भौतिक सुविधाओं होने की भावना है।
.....लेंद वलें जिआदा भौतिक सुविधाओं होने की भावना है।
- e. .... is right evaluation.
..... सही मूल्यांकन है।
..... ठीक लेखा जोखा है।

- f. Holistics technologies should be eco-friendly and people-friendly.
समग्र प्रौद्योगिकियों पर्यावरण के अनुकूल और लोगों के अनुकूल होना चाहिए।
ਸ਼ਰਥਾਂਗੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
- g. There is no self-regulation in nature.
प्रकृति में कोई आत्म-नियमन नहीं है।
ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਤਮ-ਨਿਯਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- h. Developing ethical competence in individual ensures professional ethics.
व्यक्ति में नैतिक क्षमता का विकास पेशेवर नैतिकता सुनिश्चित करता है।
ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਪੱਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- i. Existence is nature submerged in space.
अस्तित्व अंतरिक्ष में डूबे हुए प्रकृति है।
ਅਸਤੀਤਵ ਖਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਕੁਦਰਤ ਹੈ।
- j. The value “care” is related with body.
मूल्य “ध्यान” शरीर के साथ संबंधित है।
ਮੁੱਲ “ਧਿਆਨ” ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

SECTION-B

(5 × 4 = 20)

2. Differentiate between intention and competence. How do we come to confuse between the two?
इरादा और क्षमता के बीच क्या अंतर है? कैसे हम गलती करते हैं?
ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਕਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਗਲਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?
3. Explain harmony in family.
परिवार में तालमेल के बारे में बताएं।
ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
4. What are the basic guidelines of value education?
मूल्य शिक्षा की बुनियादी दिशानिर्देश क्या हैं?
ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?
5. What is prosperity? What is the difference between prosperity and wealth?
समृद्धि क्या है? समृद्धि और धन के बीच क्या अंतर है?
ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਕੀ ਹੈ? ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
6. Explain self-organisation and health.
आत्म संगठन और स्वास्थ्य के बारे में बताएं।
ਆਤਮ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।

SECTION-C

(6 × 5 = 30)

7. What do you mean by universal order? What could be your role in moving towards it?

ਆਪ ਸਾਰਕਭੌਮਿਕ ਮਾਨਕੀਯ ਆਦੇਸ਼ ਸੇ ਕਯਾ ਸਮਝਾਏ ਹੈਂ? ਇਸਮੇਂ ਅਪਨੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਯਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਕਭੌਮਿਕ ਮਾਨਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਲੋਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

OR

What are the five dimensions of human endeavour in society?

ਸਮਾਜ ਮੇਂ ਮਾਨਕ ਪ੍ਰਯਾਸ ਕੇ ਪਾਂਚ ਆਯਾਸ ਕਯਾ ਹੈਂ?

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੰਜ ਪਹਿਲੂ ਕੀ ਹਨ?

8. What are the broad holistic criteria for evaluation of technologies, management models and production systems?

ਪ੍ਰੌਢੋਗਿਕੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮਾਡਲ ਆਰ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਯੋਂ ਕੇ ਮੂਲਯਾਂਕਨ ਕੇ ਲਿਏ ਵਯਾਪਕ ਸਮਗ੍ਰ ਮਾਪਦੰਡ ਕਯਾ ਹੈਂ?

ਸਰਬਾਂਗੀ ਤਕਨੀਕੀ, ਪਰਬੰਧਨ ਮਾਡਲ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਜੋਖਾ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹਨ?

OR

What is the need of Value-Education?

ਮੂਲਯ ਸਿੱਖਿਆ ਕੀ ਕਯਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?

ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?

9. What are the four orders in nature? Explain briefly.

ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਮੇਂ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਕਯਾ ਹੈ? ਸੰਖੇਪ ਸਮਝਾਓ।

ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਸੰਖੇਪ ਸਮਝਾਓ।

OR

How there is Recyclability and Self-Regulation in Nature?

ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਮੇਂ ਆਤਮ-ਨਿਯਮਨ ਆਰ ਪੁਨਰਾਵ੍ਰਿਤਿ ਕੈਸੇ ਹੈ?

ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਨਿਯਮਤਾ ਅਤੇ ਚੱਕਰੀ-ਕ੍ਰਮ ਕਿਵੇਂ ਹੈ?

10. What do you understand by competence in professional ethics? Elaborate.

ਆਪ ਵਯਾਵਸਾਯਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਮੇਂ ਦਕਸ਼ਤਾ ਸੇ ਕਯਾ ਸਮਝਦੇ ਹੈਂ? ਸਮਝਾਓ।

ਤੁਸੀਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਵਲੋਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਸਮਝਾਓ।

OR

What is the meaning and purpose of Self-Exploration?

ਸਵਯੰ-ਅਨ੍ਵੇਸ਼ਣ ਕੇ ਅਰਥ ਆਰ ਉਦੇਸ਼ ਕਯਾ ਹੈ?

ਆਤਮ-ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਮਤਲੱਬ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?

11. What is happiness? What is the wrong notion about attaining happiness? What are the problems faced due to the wrong notions about happiness and prosperity?

सुख क्या है? खुशी को प्राप्त करने के बारे में गलत धारणा क्या है? सुख और समृद्धि के बारे में गलत धारणा के कारण पेश आ रही समस्याएँ क्या हैं?

ਖੁਸ਼ੀ ਕੀ ਹੈ? ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕੀ ਹੈ? ਸੁਖ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?

OR

Describe in brief the salient value in human relationships.

मानवीय रिश्तों में संक्षिप्त मुख्य मूल्यों का विवरण दें।

ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਿਤ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

Note : Disclosure of Identity by writing Mobile No. or Making of Passing request on any page of Answer Sheet will lead to UMC against the Student.